

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на год. 12 круна, на по год. 6 круна.

За све остале земље годишње 20 еранака у злату, на по године 10 еранака у злату

Претплата се приима само у годишњим и полугодишњим роковима.

Појединачни број 20 хел.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата се шаље поштом-ском упутницом или групом само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње. Допис се шаље у редни-штву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифра по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

ми

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег Министра Иностранних Дјела

Саслушавши Наш Државни Са-вјет, ријешисмо се наредити и наре-ђујемо овај

ЗАКОН

о издавању пасоша

I.

Сваки црногорски поданик који би, ма гдје ван границе, желио пу-товати, дужан је имати свој уредни пасош.

II.

Право издавања пасоша спада у дјелокруг Министарства Иностранних Дјела, према 16-ом чланку зако-на о Књажевској Влади (Устројство помен. Министарства).

III.

Пасоша имаде три врсте:

1) пасоши за чланове владајућег Дома и њихову пратњу (министри и ађутанти), у којима личног описа не постоји.

2) пасош за Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину и

3) пасоши за све остале земље. Прве двије врсте пасоша састоје се из једног листа хартије, а трећа из једне књижице, у којој имаде 10 листова.

IV.

На пасошима уз званични пе-чат и потпис дотичног чиновника, који пасоше издаје, забиљежено је име, презиме, очово име, вјероиспо-вјест мјесто рођења, тачан лични опис и занимање дотичног, коме се издаје пасош.

Ако с дотичним путује и фами-лија, назначиће се још у пасошу и имена и године старости свају чла-нова фамилије.

V.

Пасоши морају бити написани на српском или на француском је-зику, према земљама за које се из-дају и према једном већ одређеном примјорку.

VI.

Пасоши се издају бесплатно. Само ће се наплаћивати такса, која је потребна искључиво за то, да покрива трошкове, који се око истих чине; а та је:

1) за Аустро Угарску Босну и Херцеговину круна — 60 хел.

2) за остале јевропске земље кру-на 2. —

3) за ванјевропске земље кр. 3.

VII.

Од плаћања таксе на пасошима ослобођавају се:

1) чиновници државни и лица ко-ја путују по неком службеном послу, или наређењу,

2) лица која су сиромашног стања,

3) младићи који путују у ино-странство ради усавршавања у нау-кама, а сиромашног су стања, и

4) младићи који иду у иностран-ство ради усавршавања у каквом занату.

На таквим пасошима мора се ставити „бесплатно“ (gratis).

VIII.

За потврду (визирање) пасоша не плаћа се ништа.

IX.

Особа, која жели добити пасош, мора доијети на основу кметовског одобрења, писмену дозволу било од свог капетана, било од управе оне општине, којој припада.

X.

Потраживач пасоша дужан се је са овом дозволом (биљетом) лично јавити у канцеларији Министарства Иностранних Дјела (одјелење за па-соше) изузев ако је болестан, или сасма сиромашног стања; у тијем случајевима слободно је капетану или Општинској Управи (односно Обласној Управи) преко поште по-тражити пасош за дотичног имајући свагда у виду, да прикључи потре-биту поштанску марку за поштуру пасоша.

XI.

Писмене дозволе на основу ко-јих ће канцеларија Министарства Иностранних Дјела издавати пасоше, (види чл. 4) морају садржавати:

Име дотичног потраживача, оче-во име, презиме, тачан лични опис, године старости, занимање, као и имена свијех чланова фамилије, које је потраживач пасоша намјерао са собом водити.

XII.

Лице, које с оваквим увјерењем не буде снабђено, неће моћи ни у коме случају добити жељени па-сош. —

XIII.

Дозволе за поморство (матри-куле) издаваће, било директно, било преко Књ. Агенства у Котору, Управа луке у Бару, по нарочитој дозволи Министарства Иностранних Дјела.

XIV.

Свакој, по овом предмету над-лежној власти, строго се препору-чује, да се, прије него дозволи јед-номе лицу да може примити пасош, увјери, да томе лицу ни судови, ни полиција, нити пак какве друге не-извршене обвезе не спречавају пут.

XV.

Чиновницима који су у дјелстви-телној служби издаваће се пасоши са одобрењем надлежног им шефа. Међутим чиновници, који су уми-ровљени или стављени на располо-жење, морају претходно добити доз-волу од бившег свог надлештва, с којом ће од капетана, или Општин-ске Управе добити прописану писме-ну дозволу (биљет) за Министарство Иностранних Дјела.

XVI.

Ко није црногорски поданик, не може бити снабђен црногорским пасошом, изузев емиграната (војних бјегунаца), који су дуже времена поштено и уредно живјели у Кња-жевини.

Овима ће се, нарочитим одо-брењем Министра Иностранних Дјела, а на основу увјерења надлежне им власти о добром понашању, изда-вати само пасаванти (passavants) са врло кратким роком и који важе једино за прелаз у ону државу, у коју дотични намјерава ићи.

XVII.

Сви пасоши, које ће канцела-рија Министарства Иностранних Дјела издавати, заводиће се у нарочиту књигу, која ће имати ове рубрике:

- 1) текући број;
- 2) дан, мјесец и година;
- 3) име, очово име и презиме;
- 4) мјесто одакле је;
- 5) мјесто гдје иде;
- 6) рок трајања пасоша;
- 7) број чељали које собом води;
- 8) наплаћена такса (или (gratis)).

XVIII.

Пасоши, којима је истекао рок, не вриједе.

XIX.

Ко год се из иностранства по-врати, мора предати своје капетану, или општинској Управи стари па-сош. Поменуће власти позвате су да најбољу пажњу скрену на то, да се од сваког, одмах по повратку потражи пасош и спроведе канцела-рији Министарства Иностранних Дјела, како би се извјесним особама оне-могућило, да могу више пасоша има-ти и са њима којеккакве злоупотре-бе чинити. О повраћању старих па-соша водиће се статистика у Мини-старству Иностранних Дјела.

XX.

Нови пасош није слободно при-мати више од двадесет дана прије поласка.

XXI.

Лице, које добије пасош за ино-странство, мора претходно визирати га на Цетињу у посланству или кон-сулату оних држава, које имају код нас својих представитеља, а које немају представитеља, путник може и без виша ходити, на се тамо под-врћи правилима, која у тим држа-вама за пасоше, постоје.

XXII.

За издавање пасоша без наплаћ-вања прописане таксе (члана 7.) до-тични чиновник, који издаје пасоше дужан је тражити дозволу од свог претпостављеног шефа, која мора би-ти и његовим потписом снабђена, ради лакше контроле.

XXIII.

Примљени новац за таксе пре-даваће се недељно благајнику Ми-нистарства који ће протокол изда-вања пасоша тачно и редовно кон-тролисати и мјесечно добивене своте Државној Благајни предавати.

XXIV.

Особа која би, налазећи се у иностранству, желела промијенити стари пасош, треба да исти упуги са тачном својом адресом и пропи-саном таксом (члана 6) било нај-ближем књ. консулату, било директно Министарству Иностранних Дјела.

XXV.

Од Књ. Представништва на страни, једино Књ. Посланство у Цариграду има право издавати нове пасоше, које ће му под бројем слати Министарство Иностранних Дјела

XXVI.

Особа, која изгуби свој пасош, мора доказати када, гдје и како га је изгубила.

Пошто докаже изгуб, а жели други пасош у замјену првог узети, треба да добије од надлежне власти увјерење, да је поштеног и уредног

владања и да му се, обзиром на то, други пасош може издати.

У томе случају мора платити, као глобу, троструку прописану так-су, а пасош му се издаје као ду-пликат.

XXVII.

Када ко нађе туђи пасош, или дозволу за примање истог, и с њима се послужи, без да случај одмах пријави најближој му власти, биће кажњен са 5, 10 или 15 дана зат-вора и са 10, 15, 30 круна глобе, а осим тога одузеће му се право примања пасоша за три године.

XXVIII.

Самовољно израђивање пасоша или капетанских и општинских доз-вола поправке рока, имена или ма какве друге поправке у пасошу, биће кажњене према закону као фалсификат с увидањем права при-мања пасоша у року од пет година.

XXIX.

Продавање и залагање пасоша, ма у каквим приликама, казниће се затвором од три мјесеца до 5 година и од 20 до 100 круна глобе, с гу-битком права на узимање пасоша за десет година.

XXX.

Овај закон ступа у живот 1. јуна 1905. год.

Наређујемо Нашем Министру Иностранних Дјела, да се о извршењу његовом стара.

Крушениц, 16. марта 1905. год.

НИКОЛА I.

Министар Иностранних Дјела,
Вој. Г. Вуковић с/р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

Њ. Књ. В. Господар био је у Подгорици, да прегледа скуп војних старјешина и да их по свршетку њихових вјецбања одпусти кућама.

— Њихова Кр. Височанства Књаз Насљедник и Књагинја На-сљедниковица отпутовали су у ино-странство.

— Г. барон Кун од Куновфелда овдашњи Аустро-Угарски Министар при нашем Двору, вратио се је са одсуства из Беча.

ЦЕТИЊЕ, 25. марта

Основи француског мирољубља.

Примарје, које је наступило на ратној позорници, налази живог од-зива у многобројним мишљењима и претресањима о миру. Слободно се може рећи, да ни у Русију ни у Јапану не говоре толико о миру, колико у Инглеској и Француској. Особито су пак у том погледу забри-нути у Француској. Тамо се из сви-јех сила старају да изнесу неопориме доказе у прилог мира, а природно је, да је основ свијех тих доказа једино интерес Француске. „Новоје Време“ одбијајући одлучно све пону-де о миру, обара се највише на Кама-ла Пелтана, бившег министра помор-ства, који се је као такав врло мало бринуо за интересе Француске и унио доста растројства у њену по-морску снагу. Како може г. Пелтан

— пита „Новоје Време“ — објасни-ти своје тражење, којим се обраћа Русији, да закључи мир с Јапаном, само због тога, што ће продужење борбе, у случају побједе Јапана над Русијом, толико ослабити Русију, да она у својству савезнице неће имати никаквог значаја за Француску? Ако Русија пошаље своју најбољу војску у Манџурију, — каже г. Пелтан — она неће моћи испунити савезни уговор. Он има смисла и био је одобрен огромном већином у Француској једино с претпоставком, да ће Русија располагати с толиком снагом, да се њен глас уважава и буде рјешавајући у Јевропи. А кад тога не буде, губи се и смисао француско-руског савеза. „Наша влада, — завршује г. Пелтан — морала би настојати, да спасе наше савезнике од смртних опасности, које би се и на нама јако могле одразити“. Та настојања, по мишљењу и убјеђењу г. Пелтана, имају се свести поглавито на то, да се Русија ријеша на што скорије закључење мира с Јапаном.

И тако у интересу Француске Русија треба да сачува своју снагу и да заборави на своје интересе и своју задаћу на Далеком Истоку. Но зар француско-руски савез обезује једино Русију, а Француској оставља само право на заједницу с Русијом? Зашто се Француска не постара, да олакша Русији јапанско настраније, не доводећи је до толиког напрезања снаге, које би у скорој будућности могло изгледати као потпуна немоћ Русије у Јевропи? Ако је Француској у интересу, да Русија као савезница, остане силна и моћна, зар Француска није дужна побринути се како ће олакшати Русији, да се одржи њена моћ на жељеној и за Француску потребној висини у Јевропи?

Па је ли само у Јевропи то у интересу Француске? Зар је садашњи догађаји не застају мало спремно у Индо-Китају за сваки напад на те колоније? Зар њена поморска снага, чијој слабости је много допринео и сам г. Пелтан, одговара томе положају, до којег је Француску довела политика претходника Комба и Пелтана? И зар у том смислу и ми не бисмо имали права запитати г. Пелтана: какав значај за Русију има Француска, као савезница?

И ако се до сада у Русији није чујало више на Француску, то је без сумње било зато, што смо ми, — завршује „Новоје Време“ — противно

г. Пелтану, ваљда знали, да поред обвеза, које је према Русији примила на себе Француска као савезница, она има своје задаће, своје животне интересе, који стоје изван сваких савезних обвеза. Али у Француској мали број политичара дијели са г. Пелтаном његове уске егзистичке погледе. И тамо има много далековидних радника, који потпуно схваћају, да неповољан и понижавајући мир, — а само би се такав мир могао закључити у садашњим тренутцима, — не би осигурао Русији положај, у ком би она могла задржати пређашњи значај као француска савезница.

ФИНАНСИСКА РЕФОРМА У МАЋЕДОНИИ.

Осим пројекта за финансиску реформу у Маыедонији, који су израдили реформне силе, турска влада и Отоманска Банка израдили су засебан пројекат, коме се поклања велика пажња с тога, што се држи да ће га велике силе подпомаћи. Тај пројекат састављају ових девет чланова:

Чл. 1. Агенције Императорске Отоманске Банке у Солуну, Скопљу и Битољу главна су платежна мјеста за три вилајета: солунски, косовски и битолски. Органи финансијске управе уносиће у те агенције све чисте приходе ова три вилајета. Наузетак су приходи којима управља дирекција отоманског државног дуга, као и царевски приходи који су ушли у дирекцију солунског округа, одређени за одушење зајмова, који су гарантовани царинским приходима. Помонута платежна мјеста вршиће све издатке за разне потребе трију вилајета, заједно с платама чиновницима и службеницима, и то у границама буџета и буџетских средстава.

Чл. 2. За сваки од поменутих три вилајета саставиће се по један буџет на основу података, које ће подносити ваљна дотичнога вилајета. Осим тога, сваки санџак и свака каза имаће своје засебне буџете. Како вилајетски буџет, тако и буџети санџака и каза предаваће се дотичним агенцијама Отоманске Банке бар на мјесец дана прије почетка буџетске године, а најдаље до 1.ог фебруара.

Буџети свакога од три вилајета важиће само тако, ако су претходно били поднијети главном директору та три вилајета и ако их одобре реформне силе. Послије тога Отоманска Банка саставља општи буџет за три вилајета, од којег потребан број примјерака шаље главном инспектору и цивилним агентима великих држава.

Без одобрења царске владе и реформних сила не могу се ударити никакви нови порези ма у каквом облику, нити се могу исплаћивати ма какви издаци, који нијесу предвиђени буџетом. У вилајетским буџетима стављаће се код сваког прихода сума, која ће падати на сваки округ, санџак и каза. Исто ће тако бити означени и расходи по параграфима и сразмјери у којој су предвиђени.

Вилајетске ће буџете провјеравати дотични банџини филијали и преко главног инспектора предаваће се вилајетским владајницима.

је од 50.000, 80.000, 70.000 и 130.000 војника, којима су командовали генерали: Ноги, Оку, Нодзу и Куроки, а наспрам три руске армије: Каудбарове (80.000), Балдерлингове (70.000), Лијевинчеве (90.000), иза којих су се налазиле јаке резерве од 80.000 до 100.000 војника, под командом врховног заповједника Куропаткина.

Јапанци, осјећајући да су довољно јаки, први прекидоше тишину њиховом офанзивом, за коју неки мишљаху, да је већ изишала.

Курокијева војска на источном јапанском крљу, већ 6 фебруара отпоче борбу, потикујући полагано Ренкампфова одјела, која су била одређена за заштату лијевога крља руских армија. На тој страни постојаше за Русе озбиљна опасност, да их Јапанци не заобиђу, ако би случајно успјели да освоје једна или друга природна врата Гутулинга, Кандалисана и Кудијатсе, која затварају пролаз на Хунго, у околини Фушунга, и да не придруже кроз кланац Цансиаталинга, те не прекину Русима једину одступницу. Због тога су Руси јако утврдили те положаје, па су одмах и зауставили напредовања непријатељска. Пошто су Јапанци, за двије ноћи узастопно 32 пута јуришали на Гутулинг, који поред свега тога одбрани генерал Мајендорф, одступивше 20. фебруара од борбе са те стране, а Кудијатсе, која је тренутно дошла у јапанске руке, остаде опет руска.

Може бити, да све те операције на десном јапанском крљу, нијесу биле до једино велика демонстрација у циљу, да се обману руске резерве.

У центруму генерал Нодзу, снабђен знатним опсадним артиљеријским парком, обасипаше страховитом пажњом руске

Чл. 3. Осим вилајетског буџета, главна управа сваког вилајета израдиће по један мјесни буџет за поједине санџаке и казе, и преко главног инспектора доставиће се дотичним банџиним агенцијама. Ти ће буџети подробно садржавати све приходе и расходе сваког санџака и казе.

Сваки мјесни буџет прегледа и одједава надлежна банџина агенција, која задржава по један примјерак од њега. Други се примјерак шаље преко главног инспектора главној вилајетској управи, а ова га саопштава владајницима санџака или каза.

Чл. 4. Органи владајуће у санџаку и кази дужни су у одређеном року предати скупљене суме агенцији Отоманске Банке, којој је сједиште у вилајетском средишту, пошто одбију трошкове око прикупљања пореза. Те суме шаљу агенцијама вилајетским владајницима. Трошкови око прибирања пореза чине се на основу наредба о исплати, предвиђених чл. 5., а овјеравају их владајници. Рачунским извјештајима приложиће се суме, испраћене у главно мјесто крајем сваког мјесеца. Са сваком молчаном годишњом сумом шаље се детаљан рачун, по коме се може судити, у каквом се стању налазе приходи и расходи. Мјесним извјештајима приложиће се и рачун о благотворним операцијама, које су у току мјесеца извршили поменути органи, као и резултати претходних операција.

Документи о сумама, које се шаљу, као и мјесни извјештаји састављају се у два примјерка, од којих се један неодољиво шаље дотичној банџиној агенцији.

Императорска Отоманска Банка има право да чини оне примједбе, којима би се упростила прешиска, олакшала прикупљање пореза и обезбједила контрола. Али је Отоманска Банка дужна те измјене саопштавати главном инспектору у цивилним агенцијама, и строго их се придржавати.

При састављању нових буџета водиће се рачуна о примједбама и предлозима Отоманске Банке.

Чл. 5. Агенција Отоманске Банке у вилајетском граду (центру) отвара на име вилајета рачун, по коме се врше сви приходи и расходи.

Банџини вилајетски филијал шаље преко главног инспектора сваке недјеље главној вилајетској управи опширан извјештај о свима финансијским операцијама учињеним за недјељу дана. Све расходе предвиђене буџетом, врше по наредби мјесне власти вилајета, санџака или казе. Наредбе за исплату издају се по дотичном буџетском параграфу.

Филијали Отоманске Банке воде своје засебне књиге, у које уписују све приходе на основу поднијетих им докумената.

Суме, које уносе вилајети, банџини филијали књиге за рачун вилајета по дневном курсу.

Чл. 6. Императорска Отоманска Банка чини предлог главном инспектору за постављање финансијских инспектора. Овим је финансијским инспекторима дужност пазити, да се строго врши овај финансијски правилник. Њихове се плате покривају укључено из буџета трију вилајета, а исплаћују их непосредно банџини филијали. И њихови путни трошкови падају на терет буџета. Те трошкове заједнички одређују главни инспектор и агенције Отоманске Банке.

линије, а нарочито Путиловски и Новгородски вис, и подунавске нападе час на Фанкиату, час на Шахону, Ламату и Лингсицу, који сви бијаху успјешно одбијени пред руским изврсно брањеним шанчевима. Нодзу је једва успио да освоји Лингсицу.

Изгледа, да се је на западу одиграо главни чин 16. фебруара отпочела је битка око Чантана, између Оку-ове и Грипенбергове војске, којом је последице Грипенбергова одласка командовао Каудбар. Руска је војска принуђена била, да се мало по мало повлачи, и најпослије изгуби Сукудианапе где бјеше њена прва одбрана линија; али у Макнату, на својој другој одбрани линији, заустави све прегалачке напоре Јапанца.

У то вријеме, Ноги, вјероватно потпомогнут једним дијелом Курокијевој војске и заштићен готово цијелом коњицом јапанском, пријеђе Хунго, заузе Цуфунтај, и поврнувши се на исток уз Салингу, али не мога ништа противу Тацкина. Јапанци се бјеху већ примакли на 8 километара од жељезничке станице у Мукдону, и распоредили своју војску у огромном луку наспрам руских положаја у намјери да их заобиђу. Њихов фронт, прекоснојерно растегнут, захваташе више од 130 километара.

Овдје ваља још додати, да је коњица јапанска, поврдивши неутралитет Китаја, заузела Симминтинг, где су одмах жељезницом из Инџу присијелио двије бригаде. Губитак тог мјеста био је одвећ тежак за Русе, који одатле добијаху највећи дио хране за војску.

Да су Руси при овоме растегнутом јапанском фронту обратили били мало више пажње на западно своје крло, мукден-

Чл. 7. Финансијски инспектори шаљу своје извјештаје Отоманској Банци, која их опет у довољном броју примјерака шаље главном инспектору и цивилним агенцијама. Изводи из тих извјештаја шаљу су преко Отоманске Банке и оним вилајетским владама, које су заинтересоване у пословима, о којима се говори у њима. Сваког финансијског чиновника, укључена у неисправности или злоупотребама, Отоманска Банка одмах отпушта и једновремено извјештава о томе главног инспектора ради даљег поступка.

Чл. 8. Императорска Отоманска Банка одговорна је само за расходе, који су учињени у границама унесених прихода.

Чл. 8. Акт о консолидацији Императорској Банци ни мило се не мијена овим правилником и непромјенљиво остаје у снази и за у будуће.

РАТНЕ ВИЈЕСТИ.

Неутралности Китаја.

Од особите важности је питање о нарушењу китајског неутралитета које се сад расправља у руској штампи. Китај је допустио да се неутралитет већ толико пута повриједи са стране Јапанаца и то је на дјелу показао нападом на „Репитељног“, врбовањем Хунхуза на Јапанцима и најновијом повредом, кад су Јапанци заузели град Синминтин, захватили жељезницу Нгуану—Синминтин и по неутралности китајског земљишту послали под Ногием војску за леђа Куропаткину. Неутралност Китаја је само фикција, с којом рачуна, како вели „Новоје Време“, само још руска дипломатија. Један писац „не-дипломат“ с тврдим сасиједочењем препоручује у руским листовима, да Русија због оваког нечувеног држања огласи Китају рат, да рашири театар ратне акције и да узме нову операциону линију с новим објектом операције у лицу Пекина. Резултат би тога био пренапаће рата у богате и плодородне крајеве Китаја мјесто разорене Манџурије и промјена плана ратне акције са стране Јапана. Једно од најважнијих преимућстава јапанског главног штаба у испоређењу с руским било је одлично познавање манџурског бојног поља, где су Јапанци већ војевали с Китајцима (год. 1895) и где су се тако дуго сиремали да ратују с Русима. Тога преимућства не могу они имати у Китају.

У случају рата с Русијом, наставља тај писац, Китај може поставити у Манџурији само војску печалијског вице-краља Јуан Шикаја (њему је потчињен и генерал Ма), који броји у свом саставу 50 хиљада регуларне пјешадије, 3 хиљаде кављерије и 200 топова. Остала снага, расположена у сјеверним и јужним провинцијама Китаја, не може се макнути никуда због силне антидинастичке агитације на сјеверу и због удаљености јужних провинција, где у случају рата с Русијом и лако могућег умјешавања држави, као резултата првог, може лако букнути покрет против иностранца као и у г. 1900. Али већ сам факт сличног мијешања мора задржати китајску владу, да не пошаље ни једног војника на руску границу. Што се тиче народа пограничних китајских области: Монголије, Цингарии и китајског Туркестана, то они етнографски и немају скоро ништа заједничног с Китајцима и непријатељски су расположени према њима, тако

ска битка могла се је жалосно свршити по Јапанце, јер њихов обиласни покрет бијаше у најочајнијем стању ноћу 23. фебруара, као што то тврди један ратни дописник из Оку ове армије. Те ноћи, генерал Ноги, бојећи се да се његова армија неће моћи даље одупирати страховитим напајама Руса, повуче се и позва генерала Оку-а у помоћ. Али и армија генерала Оку-а бијаше у тај мах у борби и за неколико сати изгледаше, да ће цео јапански обиласни покрет сасвим пропасти. Да су Руси пробали себи пут на југ од деснога крила армије генерала Ногија, ова би ту била и роб и гроб. А и с друге стране, да су Руси успјели да прекину линије генерала Оку-а, резултат би био готово исти.

На позив Ногијев генерал Оку очајнички одлучи, да одвоји једну дивизију и пошље на сјевер у помоћ Ногију, а са осталим дивизијама нападе жестоко Русе. Изгубио је ту хиљадама војника, али ипак не мога сломоти руске линије. Руси су извели неколико јиначких противнападаја, који пак не успјеше потпуно, и ако су при тима противнападима до неге била уништена два јапанска пука. Генерал Оку је ту изгубио више од 15.000 војника.

Успркос свих напада и противнапада, Јапанци одржаше своју бојну линију неповриједну и спријетихо Русе да ју не слоше. Док та борба трајаше, армија генерала Ногија, уз припомоћ дивизије коју јој бјеше послао Оку, поново заузео жељезничку пругу. И тако баш та постојаност ових двију армија спријеча страховити пораз и потпуно пропад јапанске војске и њених планова.

Појединости страховитог мукденског боја, који је трајао 12 дана, није још

ЛИСТА К.

Мукденска битка.

Највећа битка, коју ће историја имати да записе на својим страницама, била се прошлог мјесеца око Мукдена: 700 до 800 хиљада војника борило се, а више од 2000 топова грмјело. По вијестима, које шаљу поједини новинарски дописници, та је битка одијела с једне и с друге стране до 200.000 мртвих и рањених.

Има већ четири мјесеца, како су последице крваве и нерјешене битке на р. Шахо, оба противника, — јединствени случај у ратној историји — стали једанспрам другог у највећој близини, гађајући се из топова свакодневно, узнемирујући се омањим нападом, шаљући непрекидно извиднице, рушећи ванредним коњицима настраније непријатељске комуникације и утирујући наврсно свој центар, а ширећи што боље своја крила.

Одвје јака зима онемогућаваше сваку важнију операцију, али и поред тога, томе застоју једини и главни узрок бијаше то, што је свака страна, прије него би се напријед упустила, очекивала долазак довољне потпоре. Куропаткин добијаше поред хране, муниције и артиљерије по 1000 људи дневно, дочим Ојама, цоврх огромних резервних трупа, тражаше да му се пошаљу и 50.000 Ногиевих војника, који су по паду Портартура били слободни.

И ако је генерални штаб једне и друге ратујуће стране најстрожије чувао тајну о бројном стању и организацији њихових чета, данас се ипак зна, да су Јапанци у овом боју располагали са 4 арми-

да од њих не би имали Руси никакве опасности, него чак помоћи.

„Новоје Времја“ не слаже се с овим предлогом, него заноси свој додуше мање енергичан, али далеко кориснији у борби с лукавошћу жутеликих дипломата. „Новоје Времја“ држи да ће се у преговоре између Русије и Јапана, кад до њих дође, умјешати и Китај, и тако ће Русија мјесто с једном имати да преговара с два непријатеља. С тога „Новоје Времја“ предлаже, да се руско-китајски уговор од г. 1902, по којем се Русија обавезала напустити Манџурију, прогласи због повреде неутралности и непријатељства пекињског двора као неважан и ништаван. То ће бити од већих резултата за Русију од објаве рата, — Русија може рећи: „Китај нарушава неутралност, ми се не држимо обавезаним уговором од г. 1902“.

Михаил Иванович Башијанов.

Новоименовани заповједник треће мандурске војске, генерал инфантерије Батјанов има сада 70 година, али је он, како „Новоје Времја“ вели сачувао необичну окретност и енергију. Његова ратна способност позната је опћенито. Јуначка дјела његова украшавају странице историје севастопољске обране и покорена западног Кавказа. Још као мичман (поморски кадет) последије свршеног курса у поморском кадетском корпусу, он је показао неустрашивост и презирање смрти и заслужио је георгијевски крст IV. степена. 5. октобра 1854. пала је непријатељска бомба на барутану IV. дистанције севастопољских утврда. „Да чудна случај“ — рече адмирал Истомин Батјанову — „иди и угаси“. Брзо је и сретно испунио налог млади мичман и ако је понио многе ожеготине. И још таквих и већих опасности пренио је код Севастопоља, где је био рањен, али се и рањен хрибро борио. Покорене Кавказа дало му је прилике да усаврши своје ратно знање и да пође у чину напријед. Познат је и као војнички писац у „Руском Инавалиду“ и „Новом Времену“. Као члан војног савјета у Петрограду маштао је да пође на бојно поље и та му се жеља ето испунила.

Прокламација заповједника у Владивостоку.

Заповједник Владивостока, генерал Лашкин издао је 27. фебруара ову заповијест: „Последње бројевне вјести о опћем току ратних догађаја, вјеројатни план непријатељев, најзад некоје одредбе главног заповједника, који је поново послао свамо свга овлашћеника, увијеравају нас да се приближује час, а можда је већ сасвим близу, када ће нашој одбрани повјерена тврђава бити изложена нападајима непријатеља. Ја не сумњам, да је читав гарнизон прожет у једнакој мјери осјећајем дужности и љубављу према владару. У отаџбини знају за велики државни задатак нама доначене задаће, да бранимо своју пошљедњу праву руску тврђаву Далекога Истока. Ја сам увијерен да ћемо ми сви знати умиријети, бранећи тврђаву својим животом. Ја знам, да ваша срца нећу давно жеуде за борбом и да ће долазак непријатеља бити за вас свечан дан“.

Смрти генерала Дохтурова.

Један од најзаменилих руских генерала, седамдесетогодишњи генерал Дохтуров, који је 14. о. м. требао да отпутује у Манџурију, напрасно је у прошлу недијелу преминуо. Кад је чуо, да ће заједно

с Драгомировом ићи у Манџурију, да буду Лињевнићу на руци са својим искуством, знањем и савјетом, он се брже чисто подмладио, па је пун радости одјурпо у генерални штаб. Док је досио на четврти спрат, он се брже толико задихао и изгријао, да га је капља ударила. Руска војска је у најсавиљнијим моментима изгубила једног од најодличнијих и најумиљих својих генерала.

Њижевност, умјетност и просвјета.

(Српски Универзитет). Факултетски савјет Српског Универзитета у Београду, у смислу наређења закона о Универзитету, одлучио је да се овако подијеле катедре међу првом осморицом г. г. професора Универзитета: у филозофском факултету: г. Симона Лозанић да прими катедру Хемје; г. Јован Жујовић катедру Геологије; г. д-р Јован Цвијић катедру Географије; г. Љубомир Јовановић катедру Историје српског народа; г. д-р Михаило Петровић катедру Математике; г. д-р Драгољуб Павловић да прими катедру опште Историје; у техничком факултету: Г. Андрија Стефановић да прими катедру грађевинске конструкције. У правничком факултету: Г. д-р Милић Радовановић да прими катедру народне економије и економије политичке.

Предавања на Универзитету отпочеће 28. о. мј.

(† Жил Верн.) Жил Верн, можда најпопуларнији писац XIX вијека, љубимац младежи, творац многобројних фантастичних путописа, преминуо је ових дана у Амијену. Било му је 77 година, али његова фантазија, која је умјела тако вјешто да спаја успјехе на пољу природних наука са најсмјелијим авантурама, није га до краја остављала. Безбројна су дјела, којима је он милијоне и милијоне својих читалаца из године у годину обрадовао и та су дјела преведена готово на све свијетске језике.

Године 1863. штампао је своје прво путописно дјело „Пеш недијелу у балону“ (у српском преводу од Бранка Мушицког). И од тада сваке године из његова пера излазила су нова дјела. Он је држао читаву у радозналост очекивању, пачим је и најневероватније ствари тако вјешто описивао, да их је сваки морао држати за могуће и вјероватне. Читалац се не би никад заситио његовим причама, јер је он био особито вјешт у пробирању материјала и његовој обради...

Жил Верн рођен је 8. фебруара 1828 год. у Намшу. Пошто је свршио гимназију, дошао је у Париз да изучава права. Жив дух, јака фантазија одвратили га убрзо од сухопарних студия и одведоше га драмској умјетности. Писао је либрета за опере и оперете у друштву с Мишлом Каре и Шарлом Вилијем. Али је његова слава основана тек по изласку дјела „Пеш недијелу у балону“. Тим дјелом он је створио нову врсту научног романа. У том свом прјенчету Верн води читалца од еренине Африке, од занавјерског пристаништа, до западне обале афричке. Кад се та књига појавила, ишла је од руке до руке и преведена је на све језике, па и китајски. Преко ње постао је Верн славан и више никад не написа ни ријечи за позриште. Предао се новоме жанру и стекао је не само славу, него и иметак. Накладник

прилике, кодику од Цетиња до Данилова града.) Губитци обију ратујућих странака, нијесу још сасвим тачно познати. По званичним руским податцима, Руси су изгубили око 80.000 официра и војника, што рањених, погинулих, заробљених и несталих. С јапанске пак стране не може се сигурно знати, колико је било њихових губитака, јер Јапанци то крију, али по свему изгледа, да број од 175.000 војника, мртвих, рањених и заробљених, који је руског флота штапа метнула на рачун Руса, има потпуног основа за јапанске губитке, као што то јављају садашњи извјештаји ратних дописника.

Последње мукденске битке биле су за Русе ове: Одступање њихово на сјевер; Куропаткински премјештај за заповједника прве мандурске армије и постављање генерала Лињевнића за врховног заповједника мандурске копнене и поморске војске. Наступање јапанског зауставило се већ око Канјуана, 25 километара сјеверно од Тјелина, а руска се војска, која се у разним правцима повлачила, прикупила и одступила према ријеци Сунгар и спрема се са стиглим pojačањима за нов отпор. Војска је свјежа и духом и снагом, и показала је поново, да умије, ма у како тешким приликама била, одржати своју ратну славу, не жалећи живот за Цара и отаџбину, као што је то и доказало у мукденској битци један стрјељачки сибирски пук, који се је бајонетима пробио кроз јапанске редове и повратио свом одреду само са очуваном заставом и са 126 официра и војника од цијелог пука.

М. П.

Ешел направно је с њим уговор, да му сваке године напише два путописна и фантастичка романа и уручио му је одмах велику суму новца, која је сама Верну обезбједила миран живот до смрти.

Част љубави Вернова говила га је и он је створио преко сто романа, један лепши и смјелији од другог, од којих су најпознатији ови: *Пут у средњу земљу, Са земље на мјесец, Кенчелер, Зелена звијезда, Јужна звијезда или дијамантска земља*, у коме је дјело описана бурска земља на југу Африке, *Црна Индија, Тајанство острва, Двадесет хиљада миља под морем*, а особито *Идеје доктора Окса*, које је и драматисано. Али највише читано дјело Жила Верна било је „Пут око земље за 80 дана“, које је изишло 1872. год.

Тај рад изазвао је такву сензацију, да је пријатељ Вернов, Едвард Кудол, добио допуштење од писца, да га драматизује. Драма није успјела због неунијета пишчеве али се тога посла прихватио књижевник Д'Енри с таквим успјехом, да је „Пут око земље“ даван четрдесет пута једно за другим. Није било мјеста у Јевропи, гдје не би био даван с великим успјехом.

У г. 1876. јавио се Верн романом „Михаил Строгов, царев гласник“. Једнога дана дође он с там дјелом своје пријатељу Дикенелу и у шали му рече, да не жели ништа друго, него да му тај роман донесе милијон франака. Дикенел је био, прочитавши роман, одушевљен, па уз пристанак Вернов узео опет Д'Енера, који драматизовао роман. Г. 1880. изнесен је на позорницу париску и донесе Верну милијон и по франака. Може се представити, какав је иметак стекао Верн даљим романима.

Свако би се преварио, ко би мислио, да је Верн много путовао по свијету. Осим неколико излета на свом малом пароплову, али све уз обалу, Верн није путовао никуда. Њему су биле за радова довољне информације из туђих путописа. Али ни у Паризу није дуго остао и последије првих успјеха оде у родно мјесто своје жене Амијен, гдје је непрекидно живио пуних 40 година до своје смрти. Ту је био врло омиљена личност, јер је био и романописац и велики посједник и члан градског савјета. Живео је одмјерено као сахат. Све до скора, док му није ослабио вид, он је устајао у 4 сата и писао до 11 до подне. Остатак дана је шетао. Кад није због слабости вида могао писати, диктирао је романе, само да сваке године напише два за накладику свога.

Од свих страних писаца Жил Верн је највише превјен на српски.

(Јијек против туберкулозе). Поред толиких вјести о сатирању људи и о све савршенијим проналасцима за тај грозни посао, ево да донесемо и једну радосну вјест о спасавању и чувању човјечанства, за коју би се по свему могло рећи, да је основана. Професор Ђузеппе Леви из Милана тврди, да је пронашао лијек од туберкулозе, која је највећи непријатељ човјечијег рода. Под контролом нарочите комисије, професор Леви пратио је опште над животињама, и успио је доказати, како наступа оздрављење заражених органа. За тим је вршио опште и над људским, па је постигао и у тешким случајима оздрављење за кратко пријеме. Професор Леви саопштио је италијанском Краљу свој проналасак, да се употребом једнога лијечења може постићи потпуно оздрављење од туберкулозе. У свом писму Краљу професор Леви вели: Поштовано је, да јод има особину, да одмах најактивнији и најсмртоноснији вирус претвори у мајерију за каламјење. Отуда штедује, да туберкулозан човјек може бити способан, да сам собом и из себе производи сопствени љековити серум, ако тај јод може циркулисати у крви. А баш ја сам то и постигао својом новом методом.“

Лијек професора Левија противу туберкулозе састоји се из алотропског једног раствора, који, кад се поткожним уштрцањем унесе у крв, дјелује својом јачином једна антисептично, за разлику од простог јода, који кад дође у додир с крвљу, губи готово сасвим своју антисептичну снагу. Левијева метода лијечења оздравља сврде, изазване туберкулозом, и на мјесто њих ствара нова здрава ткања.

Леви је директор клинике ветеринарне школе у Милану.

Ма ову изванредно важну новост донесимо, и ако њена истинитост није још сасвим утврђена, али јој је вјероватност по свима изгледима већа, него што је до сад била код оваких новости.

(Скуп рукопис) У Лондону се продаје рукописи знаменитог епјева Милтонова „Изгубљени рај“. Познати амерички милијардер Пирпонт Морган понудио је за тај рукопис 50.000 фунти стерлинга.

Како се мијењају времена! Кад је 1605. г. Милтон довршио Изгубљени рај, једва је могао наћи издавача за то дјело и продао га је за... 10 фунти штер. Сад је то дјело предмет националног поноса у Инглеској и тамо се, како се чује, развила жива аргументација за то, да велико дјело не допадне у туђе руке. Пирпонт Морган тешко да ће га купити, макар да је и понудио тако баснословну цијену.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Цетиње, 25 марта.

(Скуп војних старјешина у Подгорици). У четвртак, 24. о. м., завршена су вједбања војних старјешина, која су трајала готово мјесец дана. Вједбања су завршена у сриједу војничком маневром на Темовском пољу, а у четвртак у јутро отпуштени су старјешине својим кућама.

(Из занатлиског пјевачко-тамбурашког Друштва). Сљедећа господа положила су Друштвеном благајнику г. П. М. Калуђеровићу своје мјесечне улоге од 50 хелера, и то:

Васо Милашевић кр. 6; Ст. Вујовић кр. 4; Ст. Пилетић, Нико Почек, Јоца Бастић, Филип Чакић, Вучић Ђоковић, Јово Баровић, и Ст. Перовић по 2 кр; Ђур. Мандић, Перо Шоћ, Митар Ђорђевић, Ристо Мишковић и Јосиф Пецај по кр 150; Димитрије Беговић, Јован Хајдуковић, Ђајетко Церовић, Алекса Мартиновић, Филип Врчевић, Никола Бошковић, Мато Вујић, И. Хајдуковић, К. Дамјановић, В. Вујић, Ст. Михаиловић, Ристо Дабић, Ђуш Бег, М. Иванишевић, М. Јовановић, Мило Калуђеровић, Смаил Ђурбузовић, Новак Бурић, Љубо Тановић, Мио Баровић, Н. Мандић, П. Дрецу, С. Гуракућ, А. Дебеус, П. Спасић, С. Сеферовић, Драго Поповић, М. Маркуш, М. Бошковић, К. Бабезић, П. Врбица, Гл. Кажија, кап. М. Иванишевић, М. Шпанол и Ђорђе Мала, по кр 1; И. Радуловић хел. 50.

Свега круна 69 —

Г. Урош Марић апотекар, приложио је Друштву у мјесто вијенца пок. Мири Томовићу круна 10

На забава од 22/П било је прихода

Свега	23 20
Види 9. бр. „Гл. Црногорца“ од 5/Ш	102.20
Свега	1257.10
Свега	1359.30.

(Жив ожаљен). Биоградски листови, а по њима и ми донијели смо у 50. броју нашег листа од прошле године вјест, да је у боју код Љађанга погинуо и Црногорац Андрија С. Бакић, поручник у руској војсци. Тим поводом добили смо ових дана из Одесе ово писмо, које радо саопштавамо:

Господине Уредниче,

У једном од првих бројева уваженога „Гласа Црногорца“, читао сам да је погинуо Андрија Бакић, који служи у руској војсци на Далеком Истоку. Та новост ме је врло ожаљостила била, јер сам лично познат са њиме. Ја сам предузео био да се добро извијестим за њега, и сачекам сам био извјештаван да је Андрија жив, т. ј. овдашњи Војени Штаб немаше никаквог извјештаја о његовој погибии, а такође и Генерални Штаб из Петрограда јавља, да нема Бакића у списку погинулих на рањених. Све ово је доказ мога јакога интересирања за Бакића, а главно је то, што сам скор ових дана, т. ј. 7. марта дознао и убиједио се, да је Андрија Бакић жив и здрав и да се налази у Приамурској Области у једном селу близу корејске границе у 8-мом Источно-Сибирском Пуку. 5. Марта добила је од њега депешу једна госпођа овдје у Одеси. Ја сам то дознао и одио сам да се увјерим.

За то и узимам слободу замолити Вас, да ово јавите у Вашем уваженом листу и тим начином обрадујете његове ожаљостене родитеље.

8 ми Сибирски Пук није још дјеловао на бојно пољу, јер се он налази у Владивосточноме округу.

Одеса, 14. марта 1905. г.

С поштовањем

Милошан С. Савић,
јунак Одеса, Јунак Училишта.

Жалећи, што смо по новинарској дужности овај нетачни глас донијели, радујемо се што се он није обистинио и по оној народној „кога једном мртвим прогласе, дуго ће живјети“ желимо, да г. Андрију С. Бакића судбина још дуго жива и здрава очува.

Телеграми Беоног „Кор. Биро-а“

Рат између Русије и Јапана.

ПЕТРОГРАД, 20 марта. — Лињевнић јавља 18. о. мј., да у војсци није никакве промјене.

„Рус. Слово“ дознаје, да се у војским петроградским круговима тврди, да је одлучена мобилизација друге дивизије пјешадијске гарде.

ПЕРИМ, 20 марта. — Синоћ је овуда прошло пет руских ратних бродова правцем пут Цибути. За њима иду три транспортна брода.

ТОКИЈО, 20 марта — Гласа се, да се Руси повлаче од Халунга према сјеверу и да се концентришу око Гирија.

ГУНЦУЛИН, 21 марта. — Јапанска патрола напала је 16. о. м., на десном крилу на једно мало одјељење руско. Руска коњица од Мишченкова одреда одбила је непријатеља и заробила 7 Јапанаца.

ЛОНДОН, 21 марта. — Из Перма се јавља, да је руска болничка лађа „Костромија“ стигла тамо, да укрца угља и воде, што јој је и допуштено.

ПЕТРОГРАД, 22 марта. — Лавровић јавља 20. о. мј., да у војсци нема промјене.

ТОКИЈО, 22 марта. — (Званично.) Један дио војске, која се налази око Каијуана, потиснуо је Русе из Ченхвачу и заузео је 18. о. мј. то мјесто заједно са висовима сјеверно од њега. Положај на бојишту иначе се није промијенио.

ЦИБУТИ, 22 марта. — Руска ескадра под заповједништвом адмирала Небогатова усидрила се пред Цибути.

ТОКИЈО, 23 марта. — Из главног стана манџурске војске јавља се да је дио војске која је заузео Каијуан, потиснуо непријатеља к сјеверу и да се је овај зауставио у Ајенцо 26 миља сјеверноисточно од Каијуана.

ТОКИЈО, 24 марта. — Посада јапанаца у Чанчуну потиснула је Русе из Чуховчу и Сумјенченга и заузела по том оба ова мјеста.

ТОКИЈО, 25 марта. — (Званично.) Дио јапанаца војске око Каијуана потиснуо је 22 о. м. Русе из Каијуту и заузео то мјесто. Напад руски на Кијуксантун потпуно је одбјен. Јапанци су имали 27 рањених, а губитци руски неповнати су, али превазилазе 200.

ПЕТРОГРАД, 25 марта. — Генерал Харкевић јавља 24 о. м.: 5 врата испред Кијучу дошло је једно наше одјељење са припадацима јапанаца у суботу. Непријатељ је дигнут са двије повиције и раптеран од наше ватре и коначних напада.

ТОКИЈО, 26 марта. — „Рајтер“ јавља да је у близини Чучатуну потучен главни дио руске војске и да је умакао у правцу Сумјенченга.

ПЕТРОГРАД, 26 марта. — Генерал Харкевић јавља 25 о. м.: Јуче су стрелци присилили јапанску коњицу, да се повуче у Ердахези у Тсидити. Једно наше одјељење, које је стигло 22 о. м. од Чучатуну, сукобило се с непријатељем, који је имао 6000 Хунхуа. Још нијесам добио никакв извјештај о овом сукобу.

ГИБРАЛТАР, 20 марта. — Цар Вилхелм отпутовао је одавде у Порт Махон. Инглешка ескадра и батерије повдравили су одлазак пуцњавом из топова.

ПЕТРОГРАД, 20 марта. — Потоних дана затворено је ондје једно друштво од 12 особа које припадају главној организацији руских анархиста и револуционара. Експлозивних ствари нашло се је само код једне жене, која је била такође члан тога друштва.

ПЕТРОГРАД, 21 марта. — У разним руским градовима радници у магацинима и фабрикама траже да се скрати вријеме рада, а гдје-гдје и да им се повисе наднице.

СОФИЈА, 22 марта. — Да опровргне оптужбе портине, као да влада бугарска иде на руку усташама, ова је предузела строге мјере против усташког покрета међу Македонцима у Бугарској. Многа усташа већ су затворени на граници турско-бугарској и одведени у унутрашњост Бугарске. А да и активни официри не би учествовали у покрету, војни министар строго је наредио свим дивизионерима да цаве на потчињене официре и телеграфски доставе сваку револуционарну пропаганду.

БИОГРАД, 22 марта. — Влада је напустила пројект о упоредним

пробама с гађањем из разних топова. Министар финансија Пачу, поћи ће убрзо у иностранство да склопи вајам.

ПЕТРОГРАД, 22 марта. — Бахметјев, руски дипломатски агент у Софији, именован је опуномоћеним министром.

ПАРИЗ, 23 марта. — Листови јављају, да је била Делкасе-ова иницијатива о саставку председника Лубе-а и инглеског краља, који сутра пролази преко Париза за Марсељ.

РИМ, 23 марта. — Министар председник Фортеас прочитао је у парламенту владину изјаву, у којој се каже да се инострана политика Италије неће мијењати и да ће влада настојати на одржињу мира, али благодати мира не смију нам учинити да заборавимо, да смо дужни, да се у границама наше финансијске моћи, старамо о спремању одбранбених средстава.

БЕЧ, 24 марта. — Тесар се вратио овамо из Будимпеште.

НЕАПОЉ, 24 марта. — Цар Вилхелм стигао је овамо на броду „Хамбург“.

ПЕТРОГРАД, 24 марта. — „Рус. Слово“ јавља да ће Побједоносцев дао оставку и да ће Јермолова замјенили Шчерботов, бив. председник пољопривредног друштва у Москви.

ВАРШАВА, 24 марта. — Јуче је у разним предграђима затворено 77 особа и код њих је нађено револвера и разних бунтовничких прокламација.

НЕАПОЉ, 25 марта. — Састајак краља Виктора Емануела и цара Вилхелма на броду „Хоенцолера“ био је ванредно срдачан. После до ручка цар је прегледао оклопачу „Кралица Маргерита“, па се је однео у краљевски двор, одакле су се оба владарца извезли на аутомобилу. У вече, за вријеме обеда у краљевском двору, краљ је навдравио цару Вилхелму, говорећи, да ће ова посјета још јаче утврдити међусобне везе, које су такође и за оба савезна народа залог мира и срећне будућности. Цар у свом одговору изјавио је радост, што је Бог дао краљу престолонаследника и завршио је, да је тројни савез залага чврстог мира, под чајом заштитом могу оба савезна народа сигурно ићи у сусрет будућности трајног напретка. Цар Вилхелм подми сјутра у Месину.

ПАРИЗ, 25 марта. — Инглески краљ стигао је овамо испред 6 сати после подне. На жељезничкој станици дочекао га је Лубе и после кратког срдачног поздравља краљ је позвао Лубе-а, да уђе к њему. За тим је пов отпутовао уз бурно поздрављање народа и дошао је до лионске жељезничке станице у 6 сати и 35 минута. Ту су краљ Едуард и Лубе изашли и краљ је захвалио Лубе-у што је заједно с њим путовао. Лубе је одговорио, да се нада, да ће убрзо опет имати част да краља прими. За вријеме цијелог разговора краљ је непрестано своју руку држао у руци Лубе-овој. У 7 сати и 10 минута краљ је за тим оставио Париз и отпутовао пут Марсеља.

РИМ, 25 марта. — Краљ с министрима Татони и Марабело повратио се јутрос из Неапоља, а Цар Вилхелм отпутовао је пут Месине.

О Г Л А С.

Пошто поштанско-телеграфско одјељење не може пристати на понуде лицитанта од 10 текућег за закуп преноса поште, то се овим ставља до знања свима оним, који би хтели узети под закуп поменути пренос, да до 1. априла т. г. поднесу поштанско-телеграфском

одјељењу своје понуде и услове у запечаћеним писмима.

Број 1538.

Из поштанско-телеграфског одјељења Министарства Унутрашњих Дјела на Цетињу, 17. марта 1905.

Службене Објаве.

С Т Ј Е Ч А Ј

На основу ријешења књ. обласног суда — у Никшићу, од 18. ов. мј. број 186. — овим се позивају сви дужитељи Мила Бакића Личанина кароцијера, који се досад нијесу пријавили, да се са својим тражбинама, снабјденим дотичним исправама, имају пријавити овоме суду до 10. априла 1905. године, последије којег дана неће се нијачије потраживање примити, а када ће се ухваћени новац од распродајних имања Личанина, као преваздуженог, раздијелити међу дужитељима.

К броју 139.

Никшић, 25. фебруара 1905.

Из кавц. Општ. Суда

Р. 80 Бр. 45 2—3

О Г Л А С

Јавна продаја непокретности онд. Ђока Јованова Пећара, извршиће се дана 8. септембра 1905. год.

Види оглас у прилогу „Гласа Црногорца“ број 53. из 1904. год.

Број 66.

У Улицу. 8. марта 1905. год.

Општински Суд Улицински.

Р. 37 Бр. 60 1—1

П О З И В.

Пошто је имовину ое. Пура и Петра Т. браће Вујадиновића из Горњег Поља, на јавном аукцији продата и односно новац код суда положен, то се овим позивају сви дужитељи именованих, да се са чистим документима пријаве лично или преко својих пуномоћника на дан 4. маја т. г. када ће се пошти ухваћени од продајот имања према распоредном ријешену расподијелити.

Број 368. ех 1905.

Никшић, 19. марта 1905.

Обласни Суд

Заступник председника

Мих. Ивановић.

Р. 74 Бр. 61 1—1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Илије Никова Контини из Повије извршиће се на 15. априла 1905. год.

Види оглас у прилогу 3 и 9 броја „Гласа Црногорца“ од 1905. год.

Бр. 657.

Богетићи, 12. марта 1905.

Кап. Илија Мијушковић.

Р. 37 Бр. 62 1—1

Приватне објаве.

Поштанске употребљене марке уз најповољније цијене купујем

Neupauer J.

В—Siklós (Hongrie).

Р. 12 Бр. 95 11—12

НА ОСОБИТУ ПАЖЊУ

Пошто је продаја разних предмета по 50 хелера, од неколико година у Бечу произвела велику сензацију због нејероватно ниске цијене појединих предмета, то, одговарајући на многа питања, најављујем са овим, да ћу те исте предмете и у провинцију продавати без икаквог додатка по 50 хелера сваки комад, те тако ће сваки купац и у најмањем мјесту за мали новац моћи добити добре ствари.

На захтев шаљем свакоме бесплатно мој цијеновник о разним предметима, који коштају сваки по 50 хелера.

Број 18.
Огледало
28. см. високо, 19. см.
широко елегантно лар-
ђено, свијетло или тамно
60. хелера.

Број 16.
Мастоница
врло лијепа
и практична комад
50 хелера.

Dichters Warenhaus

Wien XVI/2, Gründsteingasse 24.

Р. 130 Бр. 1 4—10

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ

као црногорске нове и старе емисије, као и балканских држава купујем и молим за цијену истих.

Феликс Видеки.

Budapest. Харшбазар.

„Трговина Марака“.

П. п. Бр. 2 5—10

О Г Л А С.

Давам под најам годишње или на даље — моје двије куће у Мирковој вароши а на Немањиној Риви постојеће дво-

катне дуге 22 метра, ширина по плану вароши са 9 добро уређених соба и једном пространом кафаном на доњем кату — имају двије добро уређене терасе са башчице које припада кућама, ко би желлио објект куће или поједину — ради услова и погодбе нек се лично или писмено обрати, потписатој власници Куће ће бити слободне до 23. априла ове 1905. године.

Подгорница, 30. јануара 1905.

Споштовањем

Даница Кочи, удовица.

Р. 86 Бр. 16 4—4

О Б Ј А В А.

Механичко гвожђарска радионица

ПЕТРА ДРЕЦУНА — ЦЕТИЊЕ

Прима на поправку све врсте шиваћих машина, машине од кропљења лоза, приватно оружје и све друге гвожђарске израде.

Израђује громобране по најновијем систему.

Набавља све врсте шиваћих машина, и машине за кропљење лоза под гаранцијом и држи за исте потребити прибор.

Све што изради под гаранцијом је, а уз умјерене цијене и брзу израду.

С поштовањем

Петар Дрецуна

механик.

Р. 65. Бр. 30 3—5

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Акционари „Прве Никшићке Штедионице“ окупљени у скупштини, одржаној 24. фебруара о. г. у Никшићу, најавише најтоплију благодарност штедионичким појереницима, а то:

Првој Зетској Штедионици, Подгорца, Г. Ђуру III. Андрићу, Цетиње,

„Нико II. Ђивевићу, Ријека,

„Кап. Филипу Ђурашковићу, Удци,

„Кап. Току Ђуравићу, Давидов-град.

„Кап. Николи Неимаревићу, Шањин.

„Милану Церковићу, Бувац, и

„Петру Пејовићу, Велије,

на њиховим неуморном и савјесном раду у повјереним дужностима на корист нашег завода и велику олакшицу народу.

Уједно јављам свакоме да су преднаведени појереници од стране акционара и за надаље потврђени и умовљени да и у будуће буду напнем заводу и народу са истом вољом од користи.

Никшић, 19. марта 1905.

Испред акционара председник скупштине

Поп Ђока Мијушковић.

Р. 119 Бр. 42 1—1

ЧУДИТЕ СЕ!

350 укуских предмета за франак 7 франка.

Један практични поплаћени 36-часовни Анкер сахат са ланцем и јамчећа тачност за три године. 1 модерна свиљена мушка огрлица, 3 фице мараме, 1 сребрна мушка прстена с имитираним дијамантом, 1 лијепа цигаријера, 1 перорез, 1 металски елегантни брош (новост), 1 практично голдетов огледало, 1 кожни новчаник, 1 предмет лијепог источног крша, 1 мастоница од никла, 1 цар сребрних луца сличних бриљанту, 1 микроскоп 600 пута увећалајући, 5 равних предмета за старо и младе, 1 албум садржећи 36 најлепших слика у свијету итд. Све скупа са сахатом, који сам тв. приједл само франак 7 франка. Шаљемо подухвене или за готов новац преко бечке централне куће.

Ако се не подадне, новац се повраћа и тз. је ризик искључен.

S Urbach (Кракац) 521.

Р. 120 Бр. 43 1—1

НА ЗНАЊЕ.

Част ми је јавити поштованом грађанству, да сам отворио у кући г. Петра Пајовића Хотел „ЦРНА ГОРА“ са рестораном. У свако доба на избор добрих и укуских јела и добра чиста пића. Цијене умјерене — послуга тачна. Препоручујући се поштованом грађанству што већу посјету.

Цетиње, 24 марта 1905.

С одличним поштовањем

А. Родер

гостионар.

Р. 55 Бр. 44 1—3

Администрација „Гласа Црногорца“

јавља, да ће посад — због ограниченог простора листа — давати мјеста само оним посмртницама, које буду састављене са свим кратко, не износи се имена појединих саучесника. Довољно је извјестити о нечијој смрти своје сроднике и пријатеље, а за тим уопште захвалити свијема, који у жалости учествоваше, потписати ожалостнену породицу — и са овим доста.

Цетиње, 26 марта 1905. г.